

سنجد و تحلیل توانمندی‌های فناورانه صنایع تجهیزات سنگین (تحقیق موردی: شرکت هپکو)

■ عباس خمسه*

کرج، دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرج، دانشکده مدیریت،
گروه مدیریت صنعتی، صندوق پستی: 31485-313

■ حمید قضاتی^۱

کرج، دانشگاه صنایع و معادن ایران واحد استان البرز

تاریخ دریافت: 1392/07/23 و تاریخ پذیرش: 15/02/1393

چکیده

اهمیت بالای توسعه فناوری باعث شده مدیران ارشد شرکت هپکو اقدام به شناسایی و ارزیابی توانمندی‌های فناورانه سازمان خود نمایند و به موازات آن نسبت به شناسایی تحولات فناورانه در دنیا و پایش تلاش رقبا برای دستیابی به فناوری‌های جدید، در جهت ارتقاء توانمندی فناوری شرکت گام بردارند. از طرف دیگر، این ارزیابی یکی از ابزارهای کلیدی در فضای مدیریت فناوری است که با بهره‌گیری از این ابزار نسبت به شناسایی نقاط قوت و قابل بهبود با هدف اندازه‌گیری شکاف فناورانه اقدام می‌نمایند. این مقاله سعی دارد با استفاده از مدل توسعه یافته پاندا و راماناسن نسبت به ارزیابی توانمندی‌های فناورانه و شکاف موجود در شرکت هپکو اقدام نماید. این مدل از ابعاد مختلف سطح توانمندی شرکت را مورد ارزیابی قرار داده و در هریک از این ابعاد وضعیت شرکت را مشخص می‌نماید. این اقدام می‌تواند مبنایی برای تدوین پژوهش‌های بهبود فناورانه باشد.

وازگان کلیدی: فناوری^۲، ارزیابی فناوری^۳، توانمندی‌های فناوری^۴، مدل ارزیابی پاندا و راماناسن^۵، هپکو.

* عهده دار مکاتبات

+ آدرس پست الکترونیکی: Khamseh1349@gmail.com

۱ آدرس پست الکترونیکی: Ghozati@Hepcoir.com

2 Technology

3 Technology Assessment

4 Technological capabilities

5 Panda & Ramanathan

1- مقدمه

فناوری همواره به عنوان افزاینده توانایی‌های انسان تلقی شده و با خلق ابزارهای مناسب از اختراع چرخ تا ساخت ابررسانها به پاری انسان شتافته است [8].

امروزه با افزایش روند توسعه صنعتی، اقتصادی و فناورانه و از بین رفتن مرزهای جغرافیایی، رقابت فشردهای در حوزه تولید و عرضه خدمات به وجود آمده است و رشد فناوری یکی از اهداف راهبردی حیاتی مدیران در سازمان‌ها شده است [12]. از آنجائی که پیشرفت و توسعه فناوری با توسعه اقتصادی در یک سازمان ارتباط مستقیمی دارد می‌توان سطح و میزان توسعه فناوری یک کارخانه را نشانه‌ای از اقتدار آن دانست. برای توسعه فناوری ابتدا بایستی به فناوری مربوطه دست یابیم، سپس درصد ارتقا آن باشیم [1].

شرکت‌ها و بنگاه‌های تولیدی همواره در گیر مسائل اجرایی بسیار زیادی از قبیل خرید، فروش، تامین مواد اولیه، امور حسابداری، بیمه و ... همچنین تغییرات شدید در محیط رقابت هستند، لذا برای باقی ماندن در عرصه رقابت، سازمان‌ها ناگزیر باید به تحول فناوری و ایجاد فناوری‌های پیشرفته روی بیاورند. اما این سوال مطرح می‌شود که در مسیر به دست آوردن فناوری بهترین راه برای کم کردن شکاف آن کدام است [7]؟

فناوری و ارزیابی آن همواره برای مدیران بنگاه‌ها یک چالش اساسی بوده است. توجه به این امر بهویژه در کشورهایی که بیشتر از آن که ایجاد کننده فناوری باشند، مصرف کننده آن هستند، ضروری می‌نماید [9]. استفاده از مدل‌ها و روش‌های ارزیابی فناوری که زمان زیادی جهت اجرای آنها نیاز است، در این‌گونه بنگاه‌ها جوابگو نیست؛ به عبارت دیگر، مدیران فنی و کارشناسان خبره شرکت‌ها و کارخانجات با توجه به تجارت کسب کرده و به طور ذهنی قادر به تعیین حدود توانایی شرکت در حوزه‌های مختلف فناوری هستند. به نظر می‌رسد ابزار مناسب جهت تایید و تصدیق این تخمین‌های ذهنی، مدل‌های توانمندی فناوری است. تجربه نشان می‌دهد که مدل‌ها و روش‌هایی که در این‌گونه کارخانجات به کار گرفته می‌شوند، بایستی دو خاصیت اساسی داشته باشند: اولاً: ساده و قابل فهم باشند و ثانیاً: در زمان کوتاه و قابل قبولی نتیجه را ارائه دهند. از طرف دیگر، ارزیابی و ممیزی فناوری یکی از وظایف مدیران راهبردی است که با توجه به شرایط محیطی و قابلیت‌ها و توانمندی‌های خود و همچنین با بررسی نقاط ضعف، راهبردها و سیاستگذاری‌های لازم را جهت رشد فناورانه سازمان و تحقق اهداف آن انجام دهند [1].

2- معرفه ادبیات

تاکنون تعاریف متنوعی از فناوری ارائه شده است. جدول شماره 1 برخی از تعاریف را که توسط صاحب‌نظران مطرح شده است، نشان می‌دهد:

جدول 1: تعاریف ارائه شده از مفهوم فناوری

تعريف	سال	ارائه دهنده
فناوری هر گونه دانش کاربردی نظام یافته مبتنی بر تجربه و یا تئوری‌های علمی است که در روش‌ها و مهارت‌های تولید، سازمان‌ها و یا ماشین‌آلات به کار رفته است.	1977	جندرن
فناوری به عنوان راهکارها و اهدافی تلقی می‌شود که انسان را به تولید ماهرانه و اثربخش رهنمون می‌سازد.	1998	براون
فناوری کلیه دانش‌ها، محصولات، ابزارها، روش‌ها و سیستم‌هایی است که برای ارائه محصول یا خدمت به کار گرفته می‌شود. فناوری روش انجام کار و ابزاری است که توسط آن به اهداف نایل می‌شویم. فناوری، کاربرد عملی دانش و ابزاری جهت کمک به تلاش انسان‌هاست.	2000	خلیل
فناوری کاربرد عملی دستاوردهای علمی و فنی به‌منظور پاسخ به یک یا چند نیاز است.	2003	جردن و سایرین
تبديل دانش و ایده‌ها به محصولات جدید و یا بهبود یافته، فرآیندها، خدمات و یا برای به دست آوردن مزیت رقابتی	2007	Microsoft Corporation
دانش نظاممند در تولید یک محصول یا ارائه خدمت در صنعت، کشاورزی و یا تجارت و نیز نصب و راهاندازی یا نگهداری از یک کارخانه صنعتی و یا تجهیزات و یا برای مدیریت یک شرکت یا صنعت	2010	WIPO

ارزیابی توانمندی فناوری فرآیندی است که در آن سطح فعلی قابلیت‌ها و توانایی‌های فناورانه سازمان اندازه‌گیری می‌شود تا نقاط قوت و قابل بهبود سازمان شناسایی شده و همچنین با مقایسه توانمندی‌های فناورانه سازمان با رقبا یا سطح ایده‌آل، شکاف فناورانه شناسایی شود [11].

مدل‌های متفاوتی برای ارزیابی فناوری تهیه شده است. آذر این مدل‌ها را براساس دو بعد کارکردی و حوزه کاربرد به صورت جدول شماره 2 نشان داده است [4].

§ شاخص‌های توانمندی‌های فناورانه شرکت هپکو در چه سطحی قرار دارد؟

§ هر یک از ابعاد اصلی، فرعی و کل توانمندی‌های فناورانه شرکت هپکو در چه سطحی قرار دارد؟

§ شکاف فناوری در شرکت هپکو در سه بعد اصلی توانمندی‌های فناورانه (توانمندی‌های راهبردی، توانمندی فناورانه تاکتیکی، توانمندی فناورانه مکمل)، به چه میزان است؟

4- معرفی مدل مورد استفاده در پژوهش

مدل ارزیابی سطوح فناورانه رامانسان و پاندا ابزاری جهت تشخیص و تعیین قابلیت‌های موردنیاز برای اجرای اولویت‌های فناوری در بنگاه‌ها است که به بررسی سطح توانمندی‌های فناورانه می‌پردازد [5]. پاندا و رامانسن فرآیند ارزیابی توانمندی فناورانه را شامل گام‌های زیر می‌دانند [6]:

- 1- شناسایی مراحل ایجاد ارزش افزوده در شرکت؛
 - 2- شناسایی توانمندی‌های فناورانه مورد نیاز جهت فعالیت‌های ایجاد کننده ارزش افزوده؛
 - 3- تدوین مجموعه‌ای از شاخص‌ها برای ارزیابی هر کدام از توانمندی‌های فناورانه؛
 - 4- پیدا کردن سطح توانمندی‌های فناورانه در یک شرکت پیشرفت‌ه و مقایسه توانمندی‌های فناورانه با شرکت الگو؛
 - 5- تعیین شکاف‌های موجود در سطح توانمندی‌های شرکت در مقایسه با شرکت الگو.
- علت انتخاب این مدل برای پژوهش، اولاً: مناسب بودن آن برای سطح بنگاه و ثانياً: سادگی کاربرد و تحلیل آن است. از سوی دیگر، به دلیل توجه مدل به زنجیره ارزش سازمان و فناوری‌های مربوط به آن، برای مشتری و سازمان ایجاد ارزش می‌شود و پارامترهای جامع مدل پاندا و رامانسان با محیط و فرآیندهای شرکت تولیدی هپکو که شامل فعالیتهای R&D، ساخت، تولید و خدمات پس از فروش است، مناسب بوده و تطابق بالایی دارد. در صورتی که سایر مدل‌ها این جامعیت را ندارند.

مدل مفهومی ابعاد توانمندی‌های فناورانه براساس مدل پاندا و رامانسان در شکل شماره 1 نشان داده شده است [5].

جدول 2: طبقه‌بندی دیدگاه‌ها و مدل‌های ارزیابی توانمندی فناوری [4]

نوع کارکرد حوزه کاربرد	نموداری شکاف فناوری	نموداری تعیین علل بروز شکاف	نموداری راهکار جهت جبران عقب افتادگی	نموداری ارایه راهکار جهت
ارزیابی توانمندی فناورانه در سطح بنگاه و ارتباط با فناوری محصول	نموداری تعیین شکاف فناوری	نموداری تعیین علل بروز شکاف	نموداری راهکار جهت جبران عقب افتادگی	نموداری ارایه راهکار جهت
ارزیابی توانمندی فناورانه در سطح بنگاه و ارتباط با تکنولوژی فرایند	نموداری تعیین شکاف فناوری	نموداری تعیین علل بروز شکاف	نموداری راهکار جهت جبران عقب افتادگی	نموداری ارایه راهکار جهت
ارزیابی توانمندی فناورانه در سطح فرایندگاهی	نموداری تعیین شکاف فناوری	نموداری تعیین علل بروز شکاف	نموداری راهکار جهت جبران عقب افتادگی	نموداری ارایه راهکار جهت

خمسه مدل‌های ارزیابی توانمندی فناورانه را به صورت دیگری که در جدول شماره 3 نشان داده شده، دسته‌بندی نموده است [3].

جدول 3: دسته‌بندی مدل‌های ارزیابی توانمندی فناورانه [3]

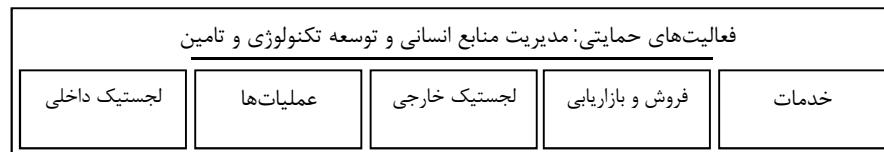
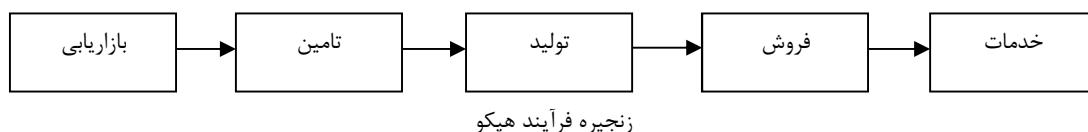
نموداری شکاف فناوری	نموداری تعیین علل بروز شکاف فناوری	نموداری ارائه راهکار جهت
مدل اطلس فناوری	مدل فورد	مدل فورد
مدل پورتر	مدل لیندنسی	مدل لیندنسی
مدل پاندا و رامانسان	مدل اطلس فناوری	مدل فال
مدل فلوبید	مدل گارسیا- آرولا	مدل گارسیا- آرولا
مدل مدیریت نیازهای فناوری	مدل مدیریت نیازهای فناوری	مدل لین
مدل مدیریت نیازهای فناوری	مدل سطوح توانمندی اطلاعات	مدل فلوبید
مدل ارزیابی فناوری	مدل سطوح توانمندی اطلاعات	مدل لین
مدل ارزیابی فناوری	مدل مدیریت علم و فناوری	مدل گارسیا- آرولا
مدل ارزیابی محظوظ فناوری	مدل مدیریت علم و فناوری	مدل فلوبید
مدل ارزیابی موقعیت فناوری	مدل مدیریت نیازهای فناوری	مدل گارسیا- آرولا
مدل ارزش افزوده اقتصادی	مدل مدیریت نیازهای فناوری	مدل فال

3- اهداف، روش و سوالات پژوهش

این مقاله به بررسی سطح توانمندی‌های فناورانه شرکت هپکو پرداخته و از طریق نتایج آن شکاف فناورانه موجود در هر سطح مشخص می‌گردد. این پژوهش از حیث هدف کاربردی محسوب شده و از نوع روش پیمایشی استفاده می‌کند. سوالات پژوهش شده و از نوع روش پیمایشی استفاده می‌کند. سوالات پژوهش عبارتند از:

شکل ۱: دسته‌بندی ابعاد توانمندی‌های فناورانه براساس مدل پاندا و رامانس

زنجیره ارزش هپکو

شکل 2: زنجیره فرآیند و ارزش شرکت هپکو

شاخص‌های پرسشنامه پژوهش مطابق جدول شماره ۵ طراحی گردید (پایایی پرسشنامه با ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۷). تعیین گردید که قابل قبول است و روایی پرسشنامه نیز با قضاوت خبرگان صورت گرفته است.

6- جمع‌بندی یافته‌های پژوهش

سوال ۱: هر یک از شاخص‌های توانمندی فناورانه شرکت هپکو در چه سطحی قرار دارد؟

نتایج حاصل از سوال اول پژوهش براساس جمع‌بندی پرسشنامه‌ها در جدول شماره ۵ آمده است.

سوال ۲: هر یک از ابعاد اصلی، فرعی و کل توانمندی‌های فناورانه شرکت هپکو در چه سطحی قرار دارد؟

نتایج حاصل از سوال دوم پژوهش در جداول شماره‌های ۶ تا ۹ نیز نمودار شماره ۱ آمده است.

5- جامعه آماری

جامعه آماری شامل ۴۰ نفر از مدیران میانی و ارشد و کارشناسان واحدهای مهندسی، تحقیقات، برنامه‌ریزی و تولید شرکت تولید تجهیزات سنگین هپکو با مدارک تحصیلی لیسانس، فوق لیسانس، دکتری و با سابقه کاری بالاتر از ده سال است (جدول شماره ۴).⁶

جدول 4: پارامترهای توصیفی پاسخگویان

ردیف	میزان تحصیلات	درصد از کل	میانگین سوابقه کار (سال)
1	لیسانس	62,5	17,6
2	فوق لیسانس	30	20,8
3	دکتری	7,5	15,6

با توجه به مدل مفهومی پژوهش و زنجیره ارزش شرکت هپکو که در شکل شماره ۲ نشان داده شده است،

⁶ با توجه به محدود بودن مدیران و کارشناسان آشنا به مسائل مدیریت فناوری در شرکت، جامعه آماری با نظر خبرگان اصلی مدیریت فناوری شرکت و به صورت کل شماری صورت گرفته است.

جدول ۵: میانگین شاخص‌ها، مولفه‌ها و ابعاد

میانگین شاخص (درصد)	شاخص	ردیف	مولفه‌ها	ابعاد
80,63	بهمبود محصولات و فرآیندهای فعلی	1	توانمندی خلاقیت	توانمندی‌های راهبردی
67,38	ابداع محصولات و فرآیندهای جدید	2		
76,63	ایجاد ساختارهای سازمانی جدید	3		
69,75	طرح‌ریزی، نظارت و کنترل پروژه‌های R&D	4		
63,00	ارزیابی پروژه‌ها بر حسب معیارهای فنی، اقتصادی، مالی، زیست محیطی و اجتماعی	5	توانمندی طراحی و مهندسی	توانمندی‌های راهبردی
86,38	طراحی‌های معمولی و مهندسی جزئی در فرآیندها و محصولات	6		
75,13	بازسازی یا دوباره‌سازی فناوری خریداری شده	7		
80,25	انطباق‌پذیری با فناوری خریداری شده یا ایجادشده	8		
72,50	طرح‌ریزی، نظارت و کنترل فعالیت‌های طراحی و مهندسی قراردادها	9	توانمندی ساخت	توانمندی‌های فنی
63,13	پشتیبانی مطالعات امکان‌سنجی و توانایی انجام مهندسی ارزش	10		
89,38	انجام فعالیت‌های مربوط به ساخت سازه‌ها	11		
77,13	انجام فعالیت‌های پیمانکاری	12		
69,75	طرح‌ریزی، نظارت و کنترل ساخت‌وساز، احداث و راهاندازی	13	توانمندی تولید	توانمندی‌های فنی
69,88	به کارگیری و کنترل اثربخش فناوری در فرآیندهای اصلی و پشتیبانی	14		
77,25	تصمیم‌گیری، بازرگانی و کنترل موجودی	15		
78,50	رفع عیب و نقص و تعمیرات و نگهداری پیشگیرانه و تعمیر خرابی‌ها	16		
71,00	برنامه‌ریزی تولید و زمان‌بندی تعمیرات و نگهداری تجهیزات	17	توانمندی بازاریابی و فروش	توانمندی‌های فنی
64,63	شناسایی مشتریان، اعلام قیمت مزایده و مذاکره راجع به شرایط فروش	18		
74,00	عرضه محصول یا خدمات به مشتریان	19		
61,75	برنامه‌ریزی، نظارت و هماهنگی فعالیت‌های بازاریابی و فروش	20		
64,63	تشخیص مشکلات، انجام اقدام اصلاحی و از دور خارج کردن محصول	21	توانمندی خدمات رسانی	توانمندی‌های مکمل
75,88	ارائه پیشنهادهای فنی به مشتریان	22		
64,38	انجام پژوهش‌های مربوط به شناسایی نیازهای مشتریان و تعیین سطح رضایتمندی آنان	23		
60,63	برنامه‌ریزی، نظارت و هماهنگی در خدمات رسانی و زمان‌بندی تجهیزات و کارکنان خدماتی	24		
65,00	شناسایی، ارزیابی، مذاکره و نهایی کردن شرایط اکتساب فناوری و تسهیلات حمایتی	25	توانمندی اکتساب	توانمندی‌های مکمل
63,25	شناسایی، ارزیابی، مذاکره و نهایی کردن شرایط تامین اعتبار مالی	26		
69,00	شناسایی، ارزیابی، مذاکره و نهایی کردن شرایط تامین نیروی انسانی	27		
62,00	برنامه‌ریزی، نظارت و هماهنگی فرآیندهای تامین منابع	28		
72,88	ارائه برنامه‌های آموزشی	29	توانمندی پشتیبانی	توانمندی‌های مکمل
60,75	برنامه‌ریزی راهبردی	30		
71,38	شبکه‌سازی و پشتیبانی اطلاعاتی	31		
68,25	حفظ سطح بالای امنیت و اینمنی	32		
54,75	فروش فناوری	33	توانمندی راهبردی	توانمندی‌های راهبردی
63,25	مسیریابی فناوری	34		
70,50	تصمیم‌گیری و اجراء	35		
58,63	یکپارچه‌سازی فعالیت‌های سازمانی	36		

• توانمندی‌های راهبردی شرکت در چه سطحی قرار دارد؟

جدول 6: سطوح توانمندی‌های راهبردی

مولفه‌ها	میانگین وزنی موافقیت هر بعد فرعی
توانمندی خلاقیت	73,59%
توانمندی طراحی و مهندسی	75,45%
توانمندی ساخت	74,84%
میانگین کل توانمندی‌های راهبردی	74,69%

- توانمندی‌های فنی شرکت در چه سطحی قرار دارد؟

جدول 7: میانگین سطح توانمندی‌های فنی

مولفه‌ها	میانگین وزنی موفقیت هر بعد فرعی
توانمندی تولید	74,16%
توانمندی بازاریابی و فروش	66,79%
توانمندی خدمات رسانی	66,38%
میانگین کل توانمندی‌های فنی	69,32%

- توانمندی‌های مکمل شرکت در چه سطحی قرار دارد؟

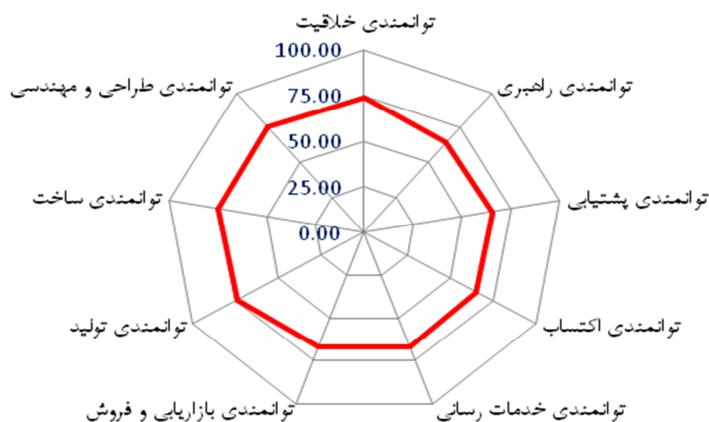
جدول 8: میانگین سطح توانمندی‌های مکمل

مولفه‌ها	میانگین وزنی موفقیت هر بعد فرعی
توانمندی اکتساب	64,81%
توانمندی پشتیبانی	65,60%
توانمندی راهبری	64,13%
میانگین کل توانمندی‌های مکمل	64,97%

- کل توانمندی‌های فناورانه شرکت در چه سطحی قرار دارد؟

جدول 9: میانگین امتیازات و درصد توانمندی ابعاد سطح توانمندی‌های فناورانه

ابعاد اصلی	ابعاد فرعی	میانگین وزنی توانمندی هر بعد اصلی	میانگین وزنی توانمندی هر بعد فرعی
توانمندی‌های راهبردی	توانمندی خلاقیت	74,69%	73,59%
	توانمندی طراحی و مهندسی		75,45%
	توانمندی ساخت		74,84%
توانمندی‌های فنی	توانمندی تولید	69,32%	74,16%
	توانمندی بازاریابی و فروش		66,79%
	توانمندی خدمات رسانی		66,38%
توانمندی‌های مکمل	توانمندی اکتساب	64,97%	64,81%
	توانمندی پشتیبانی		65,60%
	توانمندی راهبری		64,13%
توانمندی‌های فناورانه کل			%69,66

نمودار 1: توانمندی‌های فناورانه در ابعاد مختلف

با توجه به نتایج حاصله از ارزیابی سطح توانمندی های فناورانه می توان شرکت ها را در 4 دسته مطابق جدول شماره 10 طبقه بندی نمود [10].

جدول 10: طبقه بندی شرکت ها با توجه به سطح توانمندی های فناورانه

طبقه بندی بنگاه ها	جمع امتیازها	نتایج ممیزی کلی
منفعل (A)	0-25	شرکت در همه حوزه های مهم، اکتساب بهره برداری، توسعه راهبرد فناوری ضعیف و ناکارآمد است و به یک برنامه بهبود عمده و فوری نیاز دارد.
واکنشی (B)	26-50	شرکت در اغلب حوزه های راهبردی، تحقیق، اکتساب و ظرفیت سازی فناوری و نوآوری به طور ضعیف توسعه یافته و به توانمندی های زیادی برای بازسازی این حوزه ها نیاز دارد.
راهبردی (C)	51-75	شرکت در قابلیت های داخلی نسبتاً توانمند است و یک رویکرد راهبردی به فناوری و نوآوری دارد.
خلاق و نوآور (D)	76-100	شرکت یک مجموعه قابلیت های فناورانه کاملاً توسعه یافته دارد و می تواند مرز فناوری ملی را شناسایی کند. در تعدادی از حوزه ها نیز رویکردی خلاق و پیشناه دارد و از فناوری و نوآوری در جهت کسب مزیت های رقابتی بهره می گیرد.

توانمندی های راهبردی، بعد فرعی توانمندی خلاقیت با 73/59 درصد پایین ترین و بعد فرعی توانمندی طراحی و مهندسی با 75/45 درصد بالاترین امتیاز را داراست. البته بعد فرعی توانمندی ساخت با 74/84 درصد نیز به دو بعد فرعی دیگر نزدیک است و یک همگرایی بین این سه بعد فرعی مشاهده می گردد.

همچنین در بعد اصلی توانمندی های فنی، بعد فرعی توانمندی تولید با 74/16 درصد بالاترین و بعد فرعی توانمندی بازاریابی و فروش با 66/79 درصد در رده دوم قرار دارد. همچنین توانمندی خدمات رسانی با 66/38 درصد پایین ترین امتیاز را داراست که در این سه بعد فرعی نیز تقریباً یک همگرایی مثبت مشاهده می شود.

از سوی دیگر، در بعد اصلی توانمندی های مکمل، بعد فرعی توانمندی پشتیبانی با 65/60 درصد بالاترین و بعد فرعی توانمندی راهبردی با 74/24 درصد پایین ترین امتیاز را داراست و با توجه به امتیاز بعد فرعی توانمندی اکتساب با امتیاز 65/60 درصد، درصد همگرایی مثبتی بین این سه بعد مشاهده می گردد. جمع بندی نتایج ابعاد توانمندی فناورانه مطابق جدول شماره 9 نشان دهنده آن است که توانمندی های راهبردی با 74/69 درصد توامندترین بعد است و توانمندی های مکمل با 64/97 درصد کمترین حد توانمندی را داراست. همچنین جمع بندی نتایج شاخص ها مطابق جدول شماره 5 نشان دهنده آن است که شاخص انجام فعالیت های مربوط به ساخت سازه ها با 89/38 درصد امتیاز توامندترین شاخص و شاخص فروش فناوری با 54/75 درصد کمترین حد توانمندی را داراست.

در کل می توان نتیجه گرفت از آنجا که در کلیه سطوح بین وضع موجود و وضع مطلوب شکاف وجود دارد، لذا رهبران ارشد

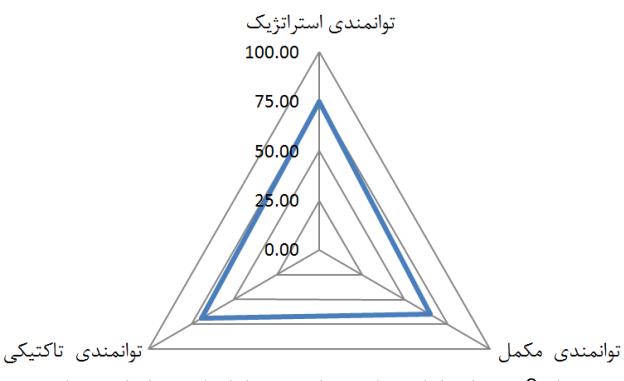
از آنجا که سطح کلی توانمندی های فناوری شرکت برابر 69,66 % است، لذا شرکت های پیکو مطابق طبقه بندی جدول فوق در رده شرکت های راهبردی (گروه C) قرار می گیرد.

سوال 3: شکاف فناوری شرکت های پیکو در سه بعد اصلی توانمندی های فناورانه به چه میزان است؟

با توجه به سطح موجود فناورانه و سطح مطلوب (100 درصد) می توان گفت که بین این دو سطح در توانمندی های فناورانه شرکت اختلاف وجود دارد که میزان آن در هر یک از ابعاد اصلی در جدول شماره 11 و نمودار شماره 2 آمده است.

جدول شماره 11: میزان کمی شکاف بین سطح موجود و سطح مطلوب

توانمندی های فناورانه	سطح موجود	میزان شکاف بین سطح موجود و سطح مطلوب
توانمندی های راهبردی	74,69%	25,31%
توانمندی های فنی	69,32%	30,68%
توانمندی های مکمل	64,97%	35,03%

نتایج حاصل از پژوهش نشان دهنده آن است که در بعد اصلی

7 - تحلیل و نتیجه گیری

Ø توسعه فعالیت‌های بازاریابی و فروش در جهت توسعه و تطابق محصولات و خدمات متناسب با نیازهای بالقوه و بالفعل مشتریان کلیدی؛

Ø بازنگری و توسعه سیستم‌های اطلاعاتی در مسیر تولید و خدمات.

شرکت می‌بایست با برنامه‌ریزی مناسب و تعریف پروژه‌های بهبود، نسبت به رفع شکاف فناورانه موجود اقدام نمایند. با توجه به نتایج حاصل از جدول شماره ۵، برخی از پروژه‌های بهبود فناورانه به شرح ذیل پیشنهاد می‌گردد:

Ø بهبود در نظام مدیریت فناوری در شرکت؛

Ø بازنگری نقشه راه و راهبرد فناوری شرکت؛

Ø بازنگری معیارهای تعالی سازمانی بر اساس مدل EFQM؛

فهرست منابع

- [1] طباطبائیان، سید حبیب الله؛ ارزیابی توانمندی تکنولوژی در سطح بنگاه، انتشارات آرین، ۱۳۸۴.
- [2] خلیل، طارق (پاقری، سید کامران و دیگران)؛ مدیریت تکنولوژی، انتشارات پیام متن، ۱۳۸۱.
- [3] خمسه، عباس؛ و همکاران، "ارزیابی سطوح توانمندی تکنولوژیک در صنایع فلزی با مدل نیاز تکنولوژیک (تحقیق موردی سازه‌های فلزی یاسان)"، چهارمین کنفرانس مدیریت تکنولوژی، ۱۳۸۹.
- [4] آذر، عادل؛ و همکاران، "تدوین استراتژی تحقیق و توسعه با استفاده از گسترش عملکرد کیفی تکنولوژی: رویکرد کشش بازار"، مدیریت صنعتی، شماره ۴، صص ۱۸-۳، ۱۳۸۹.
- [5] رادفر، رضا؛ و دیگران، "ارزیابی سطح توانمندی تکنولوژیک صنعت خودرو - تحقیق موردی شرکت بارس خودرو"؛ اولین کنفرانس بین‌المللی مدیریت تکنولوژی ایران، ۱۳۹۰.
- [6] نژادی کلاریجانی، نصرالله؛ و همکاران، "ارزیابی سطح توانمندی‌های تکنولوژیک در صنعت چوب و کاغذ (شرکت چوب و کاغذ مازندران)"؛ دومین کنفرانس بین‌المللی مدیریت فن‌آوری، ۱۳۹۱.
- [7] جعفری نژاد، احمد؛ "ممیزی تکنولوژی و ارائه راهکار مناسب جهت کاهش شکافهای تکنولوژی"؛ فصلنامه علوم مدیریت ایران، سال اول، شماره ۲، صص ۳۴-۱، ۱۳۷۵.
- [8] نصیرزاده، غلامرضا؛ "قابلیت‌های تکنولوژیک و توسعه صنعتی"؛ تدبیر، شماره ۲۴، صص ۳۱-۳۴، ۱۳۷۱.
- [9] رناسی، فاطمه؛ ارزیابی تکنولوژی در شرکت‌های کوچک و متوسط، انتشارات سازمان مدیریت صنعتی، ۱۳۸۹.
- [10] Inno Support Transfer – Supporting Innovations in SME (2007), http://www.innosupport.net/index.php?id=92&L=&tx_ttnews%5Btt_news%5D=73&tx_ttnews%5BbackPid%5D=74&cHash=b14221c8b7
- [11] Putranto, K.; Steward, D.; Moore, G.; "International technology transfer and distribution of technology capabilities: the case of railway development in Indonesia"؛ technology in society, Vol. 25, No. 1, p.p. 43- 53, 2003.
- [12] Toloui, A.; Yaghoub, A.; "Measuring Technological Level and Capability of the Industries in East Azerbaijan and Providing Proper Strategies for Improvement and Promotion of Technology"؛ Journal of Basic and Applied Scientific Research, 2(4)3664-3669, 2012
- [13] WIPO؛ "National office for technology acquisition and promotion (notap)"؛ basic issues in negotiating technology transfer agreements, 2010.
- [14] Microsoft Corporation؛ white paper innovation process management, 2007, download.microsoft.com/.../...